

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 2. De Motivis ex fine veræ Religionis petitis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

aliquot ante annos deceptum fatius credidisse, si tum demum baptizarentur Parvuli, ubi ad justam ætatem pervenissent. Lutherus tam sibi ipsi dissimilis fuit, ut triginta sex adversitates sibi responsiones de sola utraque specie Sacramenti scriberet, ut Balthasar Chanassius de notis relig. l. 3. c. 1. ostendit; innumeras verò alias ejusdem contradictiones Conradus Vetter in libello, quem *Lutherischer Vetter*. Haam intulit, enarret. Idem fecit Calvinus, uti idem Chanassius et ipse verbis ostendit. Jam verò 3. quàm ipsi horum Hæreticorum Authores inter se dissident, quis non vides, & sceler? Anno 1557. Colloquium Wormatiense indictum cum magno risu ideo duntaxat solutum est, quòd Lutherani inter se convenire non potuerint, quinam veri Protestantes Augustanæ professionis dici debeant. Calvinistæ in Protestantibus (qui varias Cæremonias admittunt) & Puritanos, qui omnes ejusmodi cæremonias rejiciunt, dividuntur, tantòque inter se odio flagrant, ut nulla ratione unquam placari posse videntur. Anabaptistæ in Muncerianos, Apostolicos, Separatistas, Enthusiastas, Liberos, Adamitas seu nudè incedentes, Hussitas &c. divisi sunt. Zwingliani tam perplexi sunt in sua fide, ut vix duo inveniantur ejusdem sententia, idè passim nunc se Calvinistis aut Lutheranis adjungant; ut merito de talibus Hæreticis dici possit, quòd nonnemo talis de Evangelicis Augustanæ Confessionis dixit: Ibi ritum di neque finis, neque modus ullus. Quilibet in hoc libere ut justam causam habere videatur, atque alium opprimat, quisquis aliquid novi proferre potest, unde nomen veniat id liberè facit. Sordet mihi profectò mundus, cathedrae & pulpita, & suggestus mihi sordere incipiunt, in quibus dia ista venenata & contentiones ruinam spectantes deprehenduntur. Ita ille; ex quo patet, verum esse, quòd S. Chrysostomus in orat. 1. contra Arrium pronuntiavit, in hoc solò delictet Hæreticos non dissidere, quòd Catholicam fidem explicabili odio prosequantur, & totis viribus oppugnent.

§. II.

De motivis ex fine veræ Religionis
petitis.

I. Cùm in vera Ecclesia ante omnia verus veri DEI

mus vigere debeat, ideo merito inter præcipuas illius notas vera religio numeratur; quid enim aliud est Ecclesia, nisi Congregatio Fidelium; qui autem alii Fideles censendi sunt, nisi illi, qui & verum DEVM agnoscunt, & eundem legitimo modo colunt, & amant, propter quem finem ab ipso conditi, & in hoc mundo positi sunt. Quare rectè ex hoc motivo tale argumentum conficitur: Illa Ecclesia censeri merito potest vera Religio (sumendo hic Religionem pro ipsa Congregatione hominum DEVM legitime colentium) in qua & verus DEVS agnoscitur, & debito modo colitur; atqui talis est sola nostra Ecclesia, ergo. Major ex numero primo patet. Minor probatur per singulas partes.

II. Nam 1. Sola Ecclesia & Religio Catholica fatetur DEVM ab æterno & à se existere, aliâque attributa DEI, puta Unitatem, Sapientiam, Omnipotentiam, bonitatem &c. agnoscit. Præterea credit eundem unum in Natura, trinum vero in Personis esse. Credit pariter Christum esse verum DEVM & Hominem, æqualem Patri secundum Divinitatem, minoris Patre secundum Humanitatem, unum non confusione substantiæ, sed unitate Personæ, aliâque, quæ de eo dicitur & Spiritu Sancto in Symbolo S. Athanasii enarrantur; quæque nulla alia secta universim credit, uti facilè singulas præcurrenti patebit.

III. Sed & 2. Modum colendi DEVM aptissimum & venustissimum habet, utpote in quo & locus, & tempus, & instrumenta, & actiones, & cæremoniæ indicant summam de DEO æstimationem, hominèque excitant ad eundem summè colendum & amandum; nam imprimis locum quod attinet, quis Catholicorum templa, sive magnificentia, sive ornata, sive mundities, sive reverentia illis exhiberi solita spectat, singularem quandam de DEO æstimationem & venerationem ingenerare? cum è contrario Hæreticorum templa rudissima sint, & profanis potiùs ædificiis similia. Sed & tempus quoque convenientissimum à Catholica nostra Religione eligi, patet ex varietate pulcherrima Festorum, quorum aliqua sunt Duplicia magis vel minùs solemnia, aliqua semiduplicia, aut omnino Simplicia, ut ex hac diversitate discant Fideles, diversam de DEO, & Sanctis æstimationem concipere, & proportionatum cuique cultum exhibere. Quia & ipsa

& ipsa prohibitio laboris servilis, missæque audiendæ præceptum, aliâque exercitia his diebus peragi solita, aptissima sunt ad cultum DEI promovendum, uti nemo negare potest. Jam verò instrumenta quoque similem aptitudinem habent, patet tum ex præstantia Altarium, vasorum, & vestium in sacrificio Missæ adhiberi solitorum; tum ex eorum munditia & benedictione, quâ prius ad Sacros usus Deo consecrari, postea profanis vasis secerni solent. Actiones verò nostræ Religionis Deo dignissimas esse, facillè quisque sibi persuadebit, quisque vel horarû publicarum, recitationem, vel Sacramentorum administrationem, Sacrarum Reliquiarum venerationem, votorum, decimarum, & Oblationum constantem usum, opor- tum bonorum, & jejunii præcipuè, aliarumque castigatio- num corporis exercitium perpetuum & præcipuè ipsius SS. Missæ Sacrificii quotidianam oblationem accuratè persequerit, quorum nihil ferè apud Hæreticos reperitur. Certe- rum SS. ac præstantissimum Missæ Sacrificium si spectentur, sufficientissimam nostræ Religionis amplectendæ, & contra- riâ cujuscunque rejiciendæ causam præbere possit; cum om- nium DEVS tam in lege naturæ, quam Mosaica nullum aliud cultum magis ab hominibus requisierit, quam illum, qui per Sacrificia exhibetur, meritò credi potest, eum in sola gratia lege hunc cultum non abrogare, sed potiùs, sicut hæc lex in- finitis quodammodo modis legem naturæ & Scriptam ante- cedit, ita Sacrificium quoque infinities perfectius, quale non- strum est Missæ Sacrificium, substituere voluisse; atque ab aliis contrarias omnes sectas, cum omni Sacrificio reali carens, jure de falsitate Religionis suspectas ceteri posse. Ipsius quoque nique cæremonias, quæ in Ecclesia adhibentur, ad eandem DEI cultum aptissimas esse, facillè ex earum honestate, digni- tate, sanctitate, & significatione colligi potest.

§. III.

De Motivis ex propagatione fidei Catho-
licæ peritis.

I. Etiam hoc motivum non modicam, imò majorem vim, quam omnia alia vim habet ad veritatem fidei Catho- licæ demonstrandam; cum enim DEVS omnes homines sal-